Afschrijvingsbeleid en waardering vaste activa 2026

Datum: 5-11-2025

Inhoudsopgave

1. Samenvatting....3
   1.1. Inleiding....3
   1.2. Beleids- en uitvoeringslijnen Jeugdhulpregio JeugdFV....3
2. Vaste activa....4
   2.1. Bepalingen met betrekking tot activa....4
   2.2. Soorten vaste activa....4
      2.2.1 Immateriële vaste activa....5
      2.2.2 Materiële vaste activa....5
      2.2.3 Financiële vaste activa (n.v.t. voor JeugdFV)....6
3. Waarderingsgrondslagen....7
   3.1. Beginselen ten aanzien van activeren....7
   3.2. Waardering tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs....7
   3.3. Waardering activa met economisch nut en maatschappelijk nut....7
   3.4. Waardering activa met economisch nut en heffing (n.v.t. voor JeugdFV)....8
   3.5. Waardering gronden (n.v.t. voor JeugdFV)....8
   3.6. Waardeverminderingen van activa (n.v.t. voor JeugdFV)....8
4. Afschrijvingsmethoden....10
   4.1 Afschrijvingen....10
   4.2 Afschrijvingsmethoden....11
5. Voorwaarden investeringskredieten....12
      5.1 Aanvraag van investeringskredieten....12
      5.2 Proces van investeringskredieten....12
   Bijlage 1: Tabel afschrijvingstermijnen nieuwe investeringen m.i.v. 1 januari 2026....13
   Bijlage 2: Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)....14
   Bijlage 3: Stellige uitspraken notitie Materiële vaste activa 2020 Commissie BBV....17

1. Samenvatting

1.1. Inleiding

Voor u ligt de nota ‘Afschrijvingsbeleid en waardering activa’. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de wettelijke basis voor o.a. onze begrotings- en verantwoordingsdocumenten. In onze Financiële Verordening is dit verder uitgewerkt, waarbij voor verdere verfijning verwezen wordt naar onderliggende nota’s. Voor de wijze waarop vaste activa moet worden gewaardeerd en afgeschreven, wordt daarbij verwezen naar de nu voorliggende beleidsnota ‘Afschrijvingsbeleid en waardering activa 2026’.

Wettelijke bepalingen met betrekking tot waardering en afschrijving van vaste activa zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), zie bijlage 2. Kenmerkend voor het BBV is de eigenheid van gemeenschappelijke regelingen (GR), waardoor er wezenlijke verschillen zijn met boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek, waarin de regelgeving voor de jaarrekening van rechtspersonen is voorgeschreven. Deze eigenheid komt onder meer tot uitdrukking op het gebied van de waardering en behandeling van vaste activa.
Daarnaast zijn de richtlijnen van de Commissie BBV een belangrijk instrument van de Commissie om in navolging van BBV-artikel 75 lid 2 een eenduidige toepassing van het BBV te bevorderen. De richtlijnen van de commissie zijn onderverdeeld naar stellige uitspraken en aanbevelingen. Met 'stellige uitspraken' geeft de Commissie BBV een interpretatie van de regelgeving die leidend is. De Commissie BBV stelt, indien een gemeenschappelijke regeling een afwijkende interpretatie kiest ten aanzien van de 'stellige uitspraken', dat dit expliciet gemotiveerd en kenbaar gemaakt moet worden bij de begroting en jaarstukken.
De notitie Materiële vaste activa 2020 is de meest recente notitie die de Commissie BBV heeft uitgebracht en invloed heeft op deze nota. De stellige uitspraken uit deze notitie zijn opgenomen in bijlage 3. JeugdFV wijkt niet af van deze stellige uitspraken.

Binnen de hierboven beschreven kaders hebben gemeenschappelijke regelingen de ruimte om het eigen beleid vorm te geven voor de wijze van autoriseren, waarderen, activeren en afschrijven van investeringen. Dit eigen beleid wordt vastgelegd in deze nota. Waar GR-en binnen de kaders van het BBV keuzes kunnen maken, worden deze expliciet benoemd als beleidslijn. De geformuleerde beleidslijnen vormen het eigen beleid van de GR. Daarnaast zijn uitvoeringslijnen geformuleerd waarin beschreven wordt op welke wijze de regels die al vastliggen in het BBV worden gewaarborgd.
Een eenmaal gekozen benadering (bestendige gedragslijn) mag niet zonder meer gewijzigd worden. Wijzigingen in de bepalingen uit deze nota gelden niet met terugwerkende kracht: aan in het verleden wel of niet geactiveerde uitgaven wordt niets veranderd en gewijzigde afschrijvingstermijnen gelden alleen voor nieuwe investeringen. Tot slot gelden de gewijzigde activeringsgrenzen voor nieuwe kredietaanvragen

De nota is opgebouwd uit een toelichting op de verschillende soorten vaste activa (hoofdstuk 2), waarna vervolgens de waarderingsgrondslagen (hoofdstuk 3) en de afschrijvingsmethoden (hoofdstuk 4) zijn uitgewerkt. Ter afsluiting wordt ingegaan op de voorwaarden voor investeringskredieten (hoofdstuk 5), waaronder het wettelijk mandaat en wettelijke procesvoering.

1.2. Beleids- en uitvoeringslijnen Jeugdhulpregio JeugdFV

In deze nota zijn onder verschillende hoofstukken beleids- en uitvoeringslijnen opgenomen die aanvullend op de wettelijke voorschriften in acht moeten worden genomen. Het Bestuur dient conform deze lijnen het activerings- en afschrijvingsbeleid uit te voeren. Ten behoeve van de overzichtelijkheid wordt hieronder een samenvatting van de beleids- en uitvoeringslijnen gegeven.

Beleidslijn	**Beschrijving**
1	Conform financiële verordering artikel 13, trekt JeugdFV geen externe financieringsmiddelen aan.
2	De kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief worden niet geactiveerd.
3	Investeringen, afzonderlijk en samengesteld, moeten boven € 25.000 geactiveerd worden tenzij het Bestuur anders besluit. Onder samengesteld vallen investeringen die een gelijksoortige functie dienen zoals computers en meubilair.

4	De interne uren en overhead kunnen in de vervaardigingsprijs meegenomen worden. De werkelijke interne uren inclusief opslag overhead worden rechtstreeks aan de investering toegerekend (op basis van een voorcalculatorisch tarief).
5	De verwachte toekomstige gebruiksduur van materiële vaste activa is ingeschat in een afschrijvingstermijn. De afschrijvingstermijnen zoals beschreven in bijlage 1 behorende bij deze nota worden gehanteerd tenzij de Raad gemotiveerd expliciet besluit tot een andere termijn.
6	Bij het activeren en afschrijven wordt geen rekening gehouden met een restwaarde aan het einde van de verwachte levensduur.
7	De kapitaallasten van vaste activa vangen aan met ingang van het begrotingsjaar volgend op het jaar waarin het gereed is gekomen of is verworven.
8	Vrijval/ tekort kapitaallasten komt in de eerste plaats ten gunste/ten laste van de bedrijfsvoeringsmiddelen. Dit wordt als voordeel/nadeel gemeld in de P&C-documenten.
9	Investeringen worden op annuïtaire basis afgeschreven.
10	Investeringskredieten worden door het Bestuur beschikbaar gesteld
11	De looptijd van kredieten bedraagt twee jaar tenzij anders door het Bestuur besloten. Investeringen en kredietaanvragen die niet via de P&C-documenten worden aangevraagd, dienen gedurende het begrotingsjaar via separate voorstellen aan het Bestuur te worden voorgelegd. Kredieten die per ultimo van het begrotingsjaar ouder zijn dan twee jaar, gerekend vanaf het moment van beschikbaar komen, komen automatisch te vervallen tenzij tijdig een onderbouwd voorstel tot verlenging van de looptijd aan het Bestuur wordt voorgelegd. Het is zonder besluitvorming van het Bestuur niet toegestaan tussen afzonderlijke investeringen te schuiven, noch in tijd noch in middelen. Toestemming van de het Bestuur is eveneens vereist om (restant)kredieten over te hevelen naar een volgend begrotingsjaar en/of wijzigingen aan te brengen in de hoogte van de kredieten.

2. Vaste activa

2.1. Bepalingen met betrekking tot activa

Van een investering in vaste activa is sprake als het gaat om het doen van uitgaven aan een object, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt en waarover JeugdFV de beschikkingsmacht heeft. Investeringen worden als bezittingen op de balans opgenomen en de kosten van de investering worden gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur van het object ten laste van de exploitatie gebracht. Als gevolg van investeringen ontstaat er een bezit, een zogenaamd vast actief.

In sommige gevallen is het moeilijk een onderscheid te maken tussen investeringen en grote uitgaven die niet kunnen worden geactiveerd. De Commissie BBV heeft de stellige uitspraak gedaan dat kosten voor (klein en groot) onderhoud niet levensduurverlengend zijn. Deze kosten mogen dus niet geactiveerd worden. Onderhoud en vervangingsinvestering of levensduur verlengende investering lopen qua terminologie nogal eens door elkaar. Het onderscheid dat het BBV tussen beiden maakt is dat 'levensduur verlengende investeringen leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw. Het gaat hier dus niet om (groot)onderhoud. Onderhoud is niet levensduurverlengend, maar dient om het actief gedurende zijn levensduur in goede staat te houden.'

2.2. Soorten vaste activa

Vaste activa wordt onderverdeeld in drie categorieën. Onder vaste activa wordt volgens het BBV, artikel 33 afzonderlijk opgenomen:

1. immateriële vaste activa;
2. materiële vaste activa;
3. financiële vaste activa.

2.2.1 IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Dit zijn activa waar geen fysieke bezittingen tegenover staan. Het gaat om kosten van het sluiten van geldleningen en het saldo van (dis)agio, onderzoeks- en ontwikkelingskosten en bijdragen aan investeringen derden.

Geldleningen, agio en disagio

Het (dis)agio, genoemd in artikel 34 lid a BBV, is het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangegaan en het bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio mogen, maar hoeven niet geactiveerd te worden. In het verleden is gebleken dat deze kosten gering zijn waardoor voorgesteld wordt deze kosten niet te activeren.

Beleidslijn 1
Conform financiële verordering artikel 13, trekt JeugdFV geen externe financieringsmiddelen aan.

Onderzoek en ontwikkeling

De kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen worden geactiveerd. De voorwaarden voor het activeren van deze kosten zijn nader omschreven in artikel 60 BBV. De voorwaarden bepalen dat deze kosten alleen geactiveerd mogen worden, als de plannen over het actief waarvoor de kosten worden gemaakt al redelijk omlijnd zijn, technisch uitvoerbaar zijn en de kosten zijn in te schatten. Ook moet het voornemen bestaan het actief te gebruiken of te verkopen.
Indien het onderzoek niet leidt tot een actief moeten de kosten alsnog direct ten laste van de exploitatie worden genomen. Voorbereidingskosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging van het actief kunnen worden toegerekend, moeten worden gezien als een component van de vervaardigingsprijs en dienen geactiveerd te worden onder de materiële vaste activa.

Met het activeren van voorbereidings- en onderzoekskosten ontstaat een risico dat zij op een later moment, als blijkt dat de kosten niet leiden tot een investering, inééns ten laste van de exploitatie moeten worden gebracht. Dit kan bijvoorbeeld drie jaar na de feitelijke voorbereiding zijn, terwijl dan in de begroting geen rekening is gehouden met deze last. Vanuit beheersing van de begroting kiest JeugdFV ervoor om de voorbereidingskosten direct ten laste van de exploitatie te brengen wanneer zij worden gemaakt. Dan kan immers vooraf in de begroting rekening worden gehouden met de kosten.

Beleidslijn 2
De kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief worden niet geactiveerd.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa in eigendom van derden, kunnen als immateriële vaste activa worden geactiveerd, indien voldaan wordt aan een aantal voorwaarden (artikel 61 BBV).

1. Kern is dat het bij de bijdrage gaat om een investering die bijdraagt aan de publieke taak en
2. dat de gemeenschappelijke regeling de derde partij kan verplichten daadwerkelijk te investeren.
3. Bepalend voor opname van bijdragen aan activa van derden onder de immateriële vaste activa, is het ontbreken van het economisch eigendom bij de gemeente. Indien het economisch eigendom wel bij de gemeente berust, dan behoort de investering niet tot de immateriële maar tot de materiële vaste activa.

2.2.2 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Dit betreft o.a. gebouwen en investeringingen in bedrijfsvoeringsmiddelen.
Artikel 59 BBV geeft aan dat alle investeringen worden geactiveerd met uitzondering van kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde. Onder de materiële vaste activa worden conform artikel 35 BBV afzonderlijk opgenomen:

- Investeringen met een economisch nut;
- Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (n.v.t. voor JeugdFV);
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (n.v.t. voor JeugdFV).

Investeringen met een economisch nut

Investeringen hebben economisch nut indien ze verhandelbaar zijn (er is een markt voor), en/of indien ze kunnen bijdragen aan het verkrijgen van middelen. Bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges, prijzen of huren. Het gaat hierbij nadrukkelijk om de mogelijkheid middelen te verwerven. Dat een gemeenschappelijke regeling ervoor kiest geen of geen kostendekkend tarief te heffen, is niet relevant voor de vraag of een actief economisch nut heeft.
Een vergelijkbare redenering geldt voor de verhandelbaarheid. Het gaat om de mogelijkheid de activa te verkopen, niet om de vraag of de gemeenschappelijke regeling het actief ook daadwerkelijk wil of kan

verkopen. Dit betekent onder andere dat alle gebouwen een economisch nut hebben, er is immers een markt voor gebouwen.
Software en licenties op software voor onbepaalde duur worden als materieel vast actief met economische nut beschouwd, omdat het nut zich over meerdere jaren uitstrekt (stellige uitspraak uit de notitie Materiële vaste activa 2020).

Investeringen met een economisch nut waarvoor heffing kan worden geheven (n.v.t. voor JeugdFV)
Voor een aantal investeringen met economisch nut kan een heffing worden geheven ter bestrijding van de kosten. Deze investeringen hebben een afzonderlijke rubriek binnen de materiële vaste activa.
Onder deze rubriek vallen onder meer investeringen ten behoeve van de riolering, het ophalen van huisvuil (afvalstoffen) en die van de inrichting van de gemeentelijke begraafplaats(en). Ter bestrijding van deze kosten kan een heffing worden geheven in de vorm van rioolheffing, afvalstoffenheffing of begraafrechten.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (n.v.t. voor JeugdFV)
Onder investeringen in de openbare ruimte met een (meerjarig) maatschappelijk nut, worden verstaan investeringen die geen middelen genereren en (vooralsnog) niet verhandelbaar zijn, maar wel duidelijk een publieke taak vervullen. Voorbeelden hiervan zijn: de aanleg/ inrichting van wegen, pleinen, waterwegen, civiele kunstwerken en groen.

2.2.3 Financiële vaste activa (n.v.t. voor JeugdFV)
Financiële vaste activa vertegenwoordigen een financiële waarde of bezit. Te denken valt hierbij aan leningen en deelnemingen in de vorm van aandelen. Artikel 36 BBV geeft een limitatieve opsomming van wat wordt verstaan onder financiële vaste activa.

JeugdFV heeft geen mogelijkheid voor het aangaan van Financiële vast activa.

3. Waarderingsgrondslagen

3.1. Beginselen ten aanzien van activeren

Uit oogpunt van het in de hand houden van de administratieve lasten is het van belang dat gemeenschappelijke regelingen op grond van artikel 212 van de Gemeentewet in de financiële verordening aangeven welke ondergrens gehanteerd wordt voor het activeren van investeringen. Bij het vaststellen van de ondergrens is rekening gehouden met de grootte van JeugdFV.

Beleidslijn 3
Investeringen, afzonderlijk of samengesteld, moeten boven € 25.000 geactiveerd worden tenzij de het Bestuur anders besluit. Onder samengesteld vallen investeringen die een gelijksoortige functie dienen zoals computers en meubilair.

3.2. Waardering tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs

Bij de waardering en waarderingsgrondslagen (artikelen 63, 64 en 65 BBV) gaat het om de waardebepaling van activa en de regels die daarvoor gelden. Het gaat hierbij om de waardering van balansposten, teneinde een beeld te krijgen van de vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling.

Aangeschafte vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, die de inkoopprijs en bijkomende kosten omvat, exclusief BTW voor zover de BTW niet kostprijsverhogend is.
Vervaardigde vaste activa worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, waarin, naast de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de rechtstreeks aan de vervaardiging toe te rekenen kosten, ook opgenomen mogen worden een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend (bijvoorbeeld rente tijdens de bouw), artikel 63 BBV. De interne uren, overhead en rentelasten mogen dus in de vervaardigingsprijs worden meegenomen.

Beleidslijn 4
De interne uren en overhead kunnen in de vervaardigingsprijs meegenomen worden. De werkelijke interne uren inclusief opslag overhead worden rechtstreeks aan de investering toegerekend (op basis van een voorcalculatorisch tarief).

Daarnaast gelden in het kort de volgende regels bij het waarderen van vaste activa:
1. Het toerekeningsbeginsel moet in acht worden genomen (matchingsprincipe);
2. Beschikkingen over reserves ter vermindering van de investering zijn niet toegestaan. Reserves mogen wel gebruikt worden ter dekking van kapitaallasten;
3. Bijdragen van derden moeten in mindering worden gebracht op het investeringsbedrag;
4. Bijdragen uit een voorziening op basis van artikel 44, lid 1d BBV (dat wil zeggen in de heffing begrepen ‘gespaarde’ bijdragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen) moeten direct in mindering worden gebracht op de investering (zie paragraaf 3.4) (N.v.t. voor JeugdFV);
5. Bij de waardering van de vaste activa wordt rekening gehouden met waardevermindering, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is (zie paragraaf 3.5).

Het BBV geeft nog een aantal van belang zijnde beginselen. Zo is er sprake van het beginsel van de *bestendige gedragslijn*. Dit betekent dat alleen wegens gegronde redenen waardering op andere gronden mag geschieden, dan die welke in voorgaande jaren zijn toegepast. Met betrekking tot de activa geldt dit bijvoorbeeld voor de grondslagen van afschrijving.

3.3. Waardering activa met economisch nut en maatschappelijk nut

Alle investeringen met een meerjarig economisch nut en maatschappelijk nut moeten voor het bedrag van de investering worden geactiveerd. Een uitzondering vormen kunstvoorwerpen met cultuurhistorische waarde, die niet mogen worden geactiveerd, artikel 59 BBV.

Bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief worden in mindering worden gebracht op de investering op de balans, artikel 62 lid 2 BBV.
Beschikkingen over reserves ter vermindering van de aanschafwaarde van een investering zijn niet toegestaan. Een reserve kan, conform notitie Materiële vaste activa 2020, wel gebruikt worden ter dekking

van kapitaallasten in de exploitatie. Door het activeren van de gehele investering op de balans, houdt de het Bestuur langer zicht op de eigen vermogenspositie.

3.4. Waardering activa met economisch nut en heffing (n.v.t. voor JeugdFV)

Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, moeten ook worden geactiveerd. Het gaat hier om bijvoorbeeld de riool- en afvalstoffenheffing. Deze investering en heffingen komen bij JeugdFV niet voor.

3.5. Waardering gronden (n.v.t. voor JeugdFV)

Over grond als vaste materiële activa kan worden gesteld, dat deze grond een vaste bestemming heeft, en niet in een transformatieproces zit. Dit geldt ook voor gronden die anticiperend en strategisch zijn aangekocht maar waarbij geen sprake is van gebiedsontwikkeling. Bij grond als materiële vaste activa gaat het veelal om ondergrond van gebouwen, wegen, parken, pleinen of van land-/bosbouwgronden. Deze gronden komen bij JeugdFV niet voor.

3.6. Waardeverminderingen van activa (n.v.t. voor JeugdFV)

In de loop der tijd kan de waarde van een actief zijn veranderd ten opzichte van de boekwaarde ervan op de balans. Herwaardering van activa (naar een hogere waarde) is conform de BBV niet toegestaan. Afwaardering van activa wordt in de meeste gevallen eveneens *niet* toegestaan, waardering geschiedt immers tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Onder bepaalde voorwaarden zijn bijzondere waardeverminderingen wel vereist (artikel 65 BBV).
In dit artikel lid 1 is bepaald dat naar verwachting duurzame waardeverminderingen onafhankelijk van het rekeningresultaat in aanmerking moeten worden genomen. Dit is mede ingegeven vanuit het voorzichtigheidsprincipe.

Functie van vastgoed
Vastgoed wordt onderscheiden in vastgoed met een maatschappelijke functie en met een bedrijfseconomische functie. Deze begrippen verschillen van de eerder besproken definities van maatschappelijk nut en economisch nut.

Vastgoed met een *maatschappelijke functie* heeft betrekking op een gemeentehuis, of op gebouwen en terreinen met een functie op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, welzijn of maatschappelijke opvang en/of zorg. Kenmerk van het vastgoed met een maatschappelijke functie, is dat bij negatieve exploitatiesaldi er feitelijk sprake is van het duurzaam verstrekken van subsidie. Indien de bestuurlijke intentie bestaat om vastgoed met een maatschappelijke functie duurzaam te exploiteren, is een afwaardering van vastgoed niet toegestaan.
Indien de bestuurlijke intentie bestaat om vastgoed met een maatschappelijke functie te verkopen, of de bestemming ervan te wijzigen naar vastgoed met een bedrijfseconomische functie dan moet, indien er sprake is van een naar verwachting duurzaam lagere marktwaarde ten opzichte van de boekwaarde, een duurzame waardevermindering worden verantwoord.

Vastgoed met een *bedrijfseconomische functie* kenmerkt zich door de bestuurlijke intentie om bewust winst en/of waardestijgingen te realiseren. In deze situatie worden panden aangehouden en verhuurd, staan in de verkoop, maar hebben in ieder geval geen maatschappelijke functie. Voor vastgoed met een economische functie is afwaardering verplicht en wordt de toets met behulp van de directe opbrengstwaarde voorgeschreven.

Bron: notitie Materiële vaste activa 2020 van de Commissie BBV

Om vast te stellen of een duurzame waardevermindering moet worden toegepast, moet de directe opbrengstwaarde van het vastgoed worden bepaald, middels een onafhankelijke taxatie.
In het geval van een duurzame waardevermindering wordt de waarde van het desbetreffende vastgoed in de activa-administratie in overeenstemming gebracht met de directe opbrengstwaarde (taxatiewaarde). Dit kan via een tijdelijke voorziening waardevermindering, zodat waardeherstel mogelijk blijft. Wanneer de duurzame waardevermindering definitief genomen is, dan is er bij een eventueel later waardeherstel geen mogelijkheid meer om de boekwaarde te vermeerderen. Op deze nieuwe waarde wordt gedurende de resterende

gebruiksduur afgeschreven. De indirecte opbrengstwaarde speelt bij de beoordeling geen directe rol. Wel kan deze worden gebruikt ter toetsing van de directe opbrengstwaarde.

Voorraden en deelnemingen
Voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd, indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, artikel 65 lid 2 BBV. Het toetsen van de waarde van deelnemingen gebeurt op basis van de jaarstukken van de deelneming, of informatie van derden.

Buitengebruikstelling van een vast actief
Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

In geval van buitengebruikstelling zonder restwaarde wordt het actief geheel afgewaardeerd. Bij gedeeltelijke buitengebruikstelling vindt afwaardering evenredig plaats. De waardevermindering wordt door middel van extra afschrijving tot uitdrukking gebracht.

Bij vervanging van een niet afgeschreven investering, wordt de restant boekwaarde afgeboekt op het moment van vervanging. Een eventuele desinvesteringsopbrengst mag niet direct met de boekwaarde van het eventuele vervangingsobject worden verrekend.

4. Afschrijvingsmethoden

4.1 Afschrijvingen

Afschrijven is het tot uitdrukking brengen van de waardevermindering van een vast actief, volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Omdat in het stelsel van baten en lasten het nut van het vast actief zich uitstrekt over meerdere jaren, worden de lasten van het gebruik eveneens gedurende meerdere jaren ten laste van de exploitatie gebracht. Dit refereert naar het matchingsprincipe en gebeurt in de vorm van afschrijvingslasten.

Belangrijke uitgangspunten bij afschrijven zijn volgens artikel 64 BBV:

- De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
- Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen, dan die in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans opgenomen.

De verwachte toekomstige gebruiksduur van een actief wordt op het moment van investeren bepaald, op grond van de geschatte technische of economische levensduur. De technische levensduur duidt op de periode van technische bruikbaarheid, de economische levensduur geeft een indicatie van de (vaak kortere) periode van economisch rendabel gebruik. Alleen op slijtende activa, activa met een beperkte gebruiksduur, wordt afgeschreven. Op grond, geen slijtend actief, wordt niet afgeschreven.

Beleidslijn 5
De verwachte toekomstige gebruiksduur van materiële vaste activa is ingeschat in een afschrijvingstermijn. De afschrijvingstermijnen zoals beschreven in bijlage 1 behorende bij deze nota worden gehanteerd tenzij het Bestuur gemotiveerd expliciet besluit tot een andere termijn.

Naast de wettelijke voorschriften voor afschrijven kan het Bestuur van een gemeenschappelijke regeling een aantal keuzes maken bij het vaststellen van hun afschrijvingsbeleid. De afschrijvingsmethoden (annuïtair en/ of lineair) komen in de volgende twee paragrafen aanbod. Daarnaast zijn beleidskeuzes gemaakt ten aanzien van restwaarden en het aanvangmoment van de kapitaallasten.

Restwaarde
Uit hoofde van het voorzichtigheidsprincipe en het feit dat een goede prognose van de restwaarde moeilijk te maken is, wordt niet gerekend met restwaarden. Activa, met uitzondering van grond, worden afgeschreven tot nul (nihil).

Beleidslijn 6
Bij het activeren en afschrijven wordt geen rekening gehouden met een restwaarde aan het einde van de verwachte levensduur.

Kapitaallasten
Bij afschrijving wordt geen rente berekend over het geïnvesteerde vermogen. Dit omdat er geen sprake is van aantrekken van externe financiering met rente kosten bij JeugdFV.

Beleidslijn 7
De kapitaallasten van vaste activa vangen aan met ingang van het begrotingsjaar volgend op het jaar waarin de het gereed is gekomen of is verworven.

Indien investeringen niet conform begroting gereed zijn gemeld vanwege opgelopen vertraging of onderschrijding van het krediet zullen begrote kapitaallasten vrijvallen. Deze kapitaallasten worden ten gunste of ten lanste van de bedrijfsvoeringsmiddelen gebracht.

Beleidslijn 8
Vrijval/ tekort kapitaallasten komt ten gunste/ten laste van de bedrijfsvoeringsmiddelen. Dit wordt als voordeel/nadeel gemeld bij de P&C-documenten.

4.2 Afschrijvingsmethoden

Bij de overheid worden een aantal afschrijvingsmethoden toegepast:

Lineair afschrijven
Elk jaar wordt een gelijk bedrag afgeschreven, een vast percentage van het investeringsbedrag. Een gangbare redeneertrant is dat de boekwaarde op deze wijze gelijkmatig afneemt als gevolg van het gebruik. De totale kapitaallasten (afschrijving en rente) van de betreffende investering dalen. Door jaarlijks aflopende rentelasten, ontstaat er budget om stijgende onderhoudslasten bij ouder wordende activa op te vangen.

Annuïtair afschrijven
Bij deze methode is er sprake van een jaarlijks gelijk bedrag voor rente en afschrijving. De rentelast is gedurende een langere periode de grootste component van de kapitaallasten en daalt in de loop van de gebruiksperiode steeds sneller, waardoor het in de kapitaallast begrepen deel voor afschrijving meer dan evenredig stijgt.

Beleidslijn 9
De afschrijving van immateriële en materiële vaste activa van JeugdFV vindt plaats op basis van een annuïtaire methode.

5. Voorwaarden investeringskredieten

5.1 Aanvraag van investeringskredieten

De bevoegdheid tot het autoriseren van investeringskredieten berust bij het Bestuur. Het Bestuur heeft immers het budgetrecht. De volgende procedures worden nageleefd bij het aanvragen en beheren van investeringskredieten:

1. Het Bestuur stelt een investeringskrediet beschikbaar voor een concreet uitgewerkte investering en geeft daarbij de dekking aan. De uit te voeren werkzaamheden en volledige kostenraming zijn in een voorstel benoemd.
2. Het Bestuur oormerkt een investeringskrediet als voor de investering nog geen uitwerking en kostenraming beschikbaar is en reserveert in het kader van de integrale afweging al wel de financiële middelen. Uitwerkingsvoorstellen inclusief liquiditeiten- en capaciteitenplanning dienen dan alsnog aan het Bestuur te worden voorgelegd.

Beleidslijn 10
Investeringskredieten worden door het Bestuur beschikbaar gesteld.

5.2 Proces van investeringskredieten

De (financiële effecten van de) investeringen worden in de programmabegroting opgenomen. Hierbij valt te denken aan de kapitaallasten, maar ook aan de onderhoudslasten en overige exploitatiekosten bij ingebruikname van het betreffende actief.

- De gehonoreerde investeringen worden conform besluit opgenomen in de begroting en de projecten starten in het aangegeven jaar.
- Ook bij investeringen die tussentijds aan het Bestuur worden voorgelegd, ontstaat na goedkeuring de afspraak om deze te verwezenlijken in de daarbij aangegeven jaren.
- Iedere investeringsaanvraag gaat vergezeld met een uitwerkingsvoorstel inclusief een liquiditeiten- en capaciteitenplanning die aangeeft in welk jaar of welke jaren de uitgaven zijn gepland en in welk jaar de ingebruikstelling plaatsvindt.

Het verschuiven van investeringskredieten in omvang, type uitgave of tijd, is niet mogelijk. Met het Bestuur is immers de afspraak gemaakt over de inzet van bepaalde middelen, voor een vastgesteld doel en binnen een afgesproken termijn. Bovendien is aangegeven middels welke producten de doelen worden bereikt, wat die producten omvatten en wat ze mogen kosten (inhoudelijk en financieel kader).

- Over kleine overschrijdingen van investeringskredieten wordt bij de jaarrekening aan het Bestuur verantwoording afgelegd via staat van restantkredieten en verlengingen van looptijden worden vooraf in de actualisatie van de begroting aangevraagd.
- Overgebleven middelen vloeien terug naar de bedrijfsvoeringsmiddelen.
- Kredieten blijven vanaf het startjaar voor maximaal 2 jaar beschikbaar tenzij anders door de Raad besloten. Verlenging kan uitsluitend onder de voorwaarde dat de Raad op basis van een nadere onderbouwing van nog uit te voeren investeringen hiertoe besluit.

Beleidslijn 11
De looptijd van kredieten bedraagt twee jaar tenzij anders door het Bestuur besloten. Investeringen en kredietaanvragen die niet via de P&C documenten worden aangevraagd, dienen gedurende het begrotingsjaar via separate voorstellen aan het Bestuur te worden voorgelegd. Kredieten die per ultimo van het begrotingsjaar ouder zijn dan twee jaar, gerekend vanaf het moment van beschikbaar komen, komen automatisch te vervallen tenzij tijdig een onderbouwd voorstel tot verlenging van de looptijd aan het Bestuur wordt voorgelegd. Het is zonder besluitvorming van de het Bestuur niet toegestaan tussen afzonderlijke investeringen te schuiven, noch in tijd noch in middelen. Toestemming van het Bestuur is eveneens vereist om (restant)kredieten over te hevelen naar een volgend begrotingsjaar en/of wijzigingen aan te brengen in de hoogte van de kredieten.

Bijlage 1: Tabel afschrijvingstermijnen nieuwe investeringen m.i.v. 1 januari 2026

Balans nr.	Soort investering	Nut	Methode	Afschrijvings-termijn (in jaar)
	Woonruimten			
	N.v.t.			
	Bedrijfsgebouwen			
202	Bedrijfsgebouw – (Ver)nieuwbouw / restauratie	EN	Annuïtair	40
202	Bedrijfsgebouw – Renovatie / aanpassing	EN	Annuïtair	20
202	Tijdelijke bouwwerk - Aanschaf	EN	Annuïtair	15
202	Gebouwspecifieke installatie – aanleg	EN	Annuïtair	15
	Grond- weg- en waterbouwkundige werken			
	N.v.t.			
	Vervoermiddelen			
204	Vervoermiddel Niet-specifiek (personenauto, bedrijfswagen)	EN	Annuïtair	7
204	Elektrische vervoersmiddelen niet-specifiek	EN	Annuïtair	7
	Machines, apparaten en installaties			
205	Gebruiksspecifieke installatie – aanleg	EN	Annuïtair	20
205	Technische installatie (telefooninst., geluidsinst. postregistratie, klantvolgsysteem)	EN	Annuïtair	10
205	Technische Apparaten (kopieer- & keukenapp, stem- & frankeermachine)	EN	Annuïtair	10
205	Automatiseringsapparatuur (Computerhardware, printers)	EN	Annuïtair	5
205	Mobiele telefoons, laptops, tablet (geavanceerd)	EN	Annuïtair	4
205	Mobiele telefoons, laptops, tablet (eenvoudig)	EN	Annuïtair	3
	Overige materiële vaste activa			
209	Inventaris / Meubilair - aanschaf	EN	Annuïtair	10
209	Vloerbedekking	EN	Annuïtair	10
209	Software en licenties voor onbepaalde duur	EN	Annuïtair	5
	Immateriële vaste activa			
401	Kosten onderzoek en ontwikkeling			-
402	Bijdrage in activa in eigendom van derden			max. looptijd derden*

* maximale looptijd die door de betreffende derden wordt gehanteerd

EN: Economisch nut

Bijlage 2: Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

Hieronder een opsomming van de relevante BBV artikelen die van invloed zijn op deze nota.

Artikel 33
Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Artikel 34
In de balans worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
c. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Artikel 35
1. In de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
   a. Investeringen met een economisch nut;
   b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
   c. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
2. Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Artikel 36
In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
a. kapitaalverstrekkingen aan:
   1. deelnemingen;
   2. gemeenschappelijke regelingen;
   3. overige verbonden partijen;
b. leningen aan:
   1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
   2. woningbouwcorporaties;
   3. deelnemingen;
   4. overige verbonden partijen;
c. overige langlopende leningen;
d. uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

Artikel 44
1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
   a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
   b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
   c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
   d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 52
1. In de toelichting op de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
   a. gronden en terreinen;
   b. woonruimten;
   c. bedrijfsgebouwen;
   d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
   e. vervoermiddelen;
   f. machines, apparaten en installaties;
   g. overige materiële vaste activa.

2. In de toelichting op de balans wordt het verloop van de activa, als bedoeld in het eerste lid, gedurende het begrotingsjaar, in een sluitend overzicht weergegeven. Daaruit blijken, voor zover van toepassing:
   a. de boekwaarde aan het begin van het begrotingsjaar;
   b. de investeringen of desinvesteringen;
   c. de afschrijvingen;
   d. bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief;
   e. afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen;
   f. de boekwaarde aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 52a
1. In de toelichting op de balans wordt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de ontvangen voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b, in een overzicht weergegeven. Daaruit blijken:
   a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
   b. de ontvangen bedragen;
   c. de vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen;
   d. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.
2. In de toelichting op de balans wordt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de nog te ontvangen voorschotbedragen, bedoeld in artikel 40a, onderdeel a, in een overzicht weergegeven. Daaruit blijken:
   a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
   b. de toevoegingen;
   c. de ontvangen bedragen;
   d. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 52b
De aard en omvang van de aangebrachte dan wel geraamde waardeverminderingen van de leningen en vorderingen, bedoeld in artikel 63, achtste lid, van de vaste activa, bedoeld in artikel 65, eerste lid, en van de deelnemingen en voorraden, bedoeld in artikel 65, tweede lid, worden in de toelichting op de balans opgenomen.

Artikel 52c
In de toelichting op de balans wordt vermeld:
a. het drempelbedrag voor het begrotingsjaar waarover verantwoording wordt afgelegd; en
b. voor ieder kwartaal van dat jaar, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de provincie onderscheidenlijk de gemeente buiten ’s Rijks schatkist is aangehouden.

Artikel 59
1. Alle investeringen worden geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Artikel 60
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:
a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
c. het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61
Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:
a. er sprake is van een investering door een derde;
b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Artikel 62
1. Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden de bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief op de waardering daarvan in mindering gebracht.
3. In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, in mindering gebracht worden op de investeringen, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Artikel 63

1. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
2. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
3. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.
4. Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.
5. Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.
6. In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.
7. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.
8. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen en vorderingen verrekend.

Artikel 64

1. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
2. Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor de financiële positie en voor de baten en de lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.
3. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.
4. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.
5. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, ten hoogste vijf jaar.
6. Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Artikel 65

1. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.
2. Voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
3. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

Bijlage 3: Stellige uitspraken notitie Materiële vaste activa 2020 Commissie BBV

Hieronder een opsomming van de stellige uitspraken uit de notitie Materiële vaste activa 2020 van de Commissie BBV die van invloed zijn op deze nota.

- Software als afzonderlijk actief valt onder de materiële vaste activa, als bedoeld in artikel 35 lid 1a BBV (investeringen met een economisch nut).

- Licenties op software voor onbepaalde duur, die in één keer in rekening worden gebracht vallen onder de materiële vaste activa als bedoeld in artikel 35, lid 1a BBV (investeringen met een economisch nut).

- Voor vastgoed met een economische functie is – ingeval van een duurzame waardevermindering - afwaardering verplicht en wordt de toets met behulp van de directe opbrengstwaarde voorgeschreven.

- Een wijziging van een verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. gebruiksintensiteit is een schattingswijziging. De bestaande (rest)boekwaarde wordt niet herrekend, maar over de langere, dan wel kortere, dan wel gelijkblijvende verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven.

- Een wijziging van de ‘vrij te kiezen’ waarderingsgrondslagen is een stelselwijziging. Bij een stelselwijziging worden bestaande (rest)boekwaarden niet herrekend, maar over de langere, dan wel kortere, dan wel gelijkblijvende verwachte gebruiksduur afgeschreven.

- Uit hoofde van rechtmatigheid kunnen besluiten tot een stelsel- of schattingswijziging met betrekking tot materiële vaste activa uiterlijk tot het eind (31 december) van het desbetreffende begrotingsjaar worden genomen door de raad.

- Klein- en groot-onderhoud houdt of brengt een object in goede, oorspronkelijke staat en is dus niet van invloed op de bepaalde gebruiksduur (afschrijvingstermijn) van het object en mag daarom niet worden geactiveerd.